

Cash Flow Statement

“Profit is only an accounting symbol but cash is reality¹”

Αντί εισαγωγής

Στην ανάλυση της οικονομικής πορείας μιας επιχείρησης, τόσο από πλευράς πιστωτών όσο και από τη σκοπιά των πιθανών επενδυτών, η κερδοφορία είναι ο καθοριστικός παράγοντας στη λήψη αποφάσεων, στα πλαίσια της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Μέχρι πρότινος, οι αναλυτές επεσήμαναν την ικανότητα της επιχείρησης να είναι *αποδοτική*, υπό την έννοια να διαχειρίζεται τα κεφάλαια που της εμπιστεύονται με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο με σκοπό να παράγει κέρδη. Όσο μια οικονομική μονάδα εμφανίζει κέρδη, τόσο πιο ιδανικός επενδυτικός προορισμός φαντάζει, το οποίο ήταν σωστό, αλλά εν μέρει.

Πολύ σύντομα, έγινε κατανοητό στην επενδυτική κοινότητα ότι η αποδοτικότητα μιας επιχείρησης σε καμία περίπτωση δεν εξασφάλιζε την *εισπραξιμότητα*, την ικανότητά της δηλαδή να εισπράττει σε εύλογο χρόνο όσα της οφείλουν και ανάλογα να ρυθμίζει τις δικές της πληρωμές προς τρίτους. Αυτό είχε ως συνέπεια, πολλές επιχειρήσεις να είναι κερδοφόρες και εξαιρετικά αποδοτικές αλλά να μην είχαν εξασφαλίσει εκείνο το επίπεδο ταμειακών ροών που θα κατοχύρωνε τη βραχυχρόνια επιβίωσή τους, ως προς την κάλυψη των άμεσων υποχρεώσεων που δημιούργησαν.

Προφανώς, αυτό που έγινε απολύτως ξεκάθαρο, ειδικά όσο οι οικονομικές συγκυρίες βρίσκονται σε ύφεση, υπάρχει έντονη πιστωτική στενότητα και τίθεται θέμα επιβίωσης πλέον των επιχειρήσεων στην Ελλάδα, είναι ότι ζημιογόνες επιχειρήσεις με ικανοποιητικό επίπεδο χρηματικών διαθεσίμων έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες επιβίωσης συγκριτικά με τις αντίστοιχες κερδοφόρες που παρουσιάζουν χαμηλό επίπεδο ρευστότητας. Συνεπώς, οι έννοιες της αποδοτικότητας και της ρευστότητας δεν είναι συνυφασμένες και συνδυαστικά διαγράφουν το μέλλον της εκάστοτε επιχείρησης.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

Με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 7, καθίσταται υποχρεωτική η κατάρτιση της Κατάστασης Ταμειακών Ροών – KTP (Cash Flow Statement), μιας ακόμα οικονομικής κατάστασης που συμπληρώνει τις παρεχόμενες πληροφορίες προς πιστωτές, πιθανούς επενδυτές και μετόχους για την πορεία μιας επιχείρησης ως προς τη διαχείριση των ταμειακών ροών της. Η εν λόγω κατάσταση

¹ Άρθρο “ΔΛΠ 7- Άμεση και έμμεση μέθοδος παρουσίασης των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες», Δημήτριος Ε. Κακούρας, Accountancy Greece, Σεπτέμβριος 2013

επισημαίνει το επίπεδο ρευστότητας που διαθέτει μια οικονομική μονάδα ως προς την πολιτική εισπράξεων και πληρωμών που εφαρμόζει, καθώς ο αναλυτής των οικονομικών της καταστάσεων επιθυμεί να γνωρίζει πως δημιουργεί και διαχειρίζεται τα ταμιακά της διαθέσιμα και εάν διαθέτει επιπλέον χρηματοοικονομική ευκαμψία. Η ΚΤΡ έρχεται να συμπληρώσει την Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης και να αξιολογήσει την ποιότητα των καθαρών κερδών μετά φόρων, ως προς την ικανότητα της επιχείρησης να εισπράττει τα κέρδη που δημιουργεί και να ικανοποιεί τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της.

Η σημασία της έγκειται στο γεγονός ότι η ΚΤΡ δεν επηρεάζεται τόσο από παρεμβάσεις του management αφού ασχολείται αποκλειστικά με εισπράξεις και πληρωμές, όπως συμβαίνει σε επίπεδο κερδοφορίας, όπου οι διοικούντες μπορούν να παρέμβουν στη διαχείριση των εσόδων και εξόδων με διάφορους τρόπους για να βελτιωθούν τα αποτελέσματα χρήσης.

Επιπλέον, η ΚΤΡ είναι αρκετά πιο κατανοητή και απλή για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων που δεν έχουν ιδιαίτερες και σε βάθος τεχνικές γνώσεις ακριβώς γιατί η κατάρτισή της βασίζεται στη λογιστική ταμειακής βάσης (cash basis) και όχι στην λογιστική του δεδουλευμένου (accrual basis).

Περιεχόμενο

Η ΚΤΡ συντάσσεται με βάση το βαθμό σημαντικότητας των λογαριασμών που εμφανίζει ως προς τις παρεχόμενες πληροφορίες και χωρίζεται σε τρία μέρη:

- Τις ταμειακές ροές από **λειτουργικές δραστηριότητες** (cash flows from operating activities): Πρόκειται για τις εισπράξεις και τις πληρωμές από τον κύριο εμπορικό σκοπό της επιχείρησης δηλαδή την παραγωγική και εμπορική της δραστηριότητα. Αποτελεί το πιο σημαντικό μέρος της υπό εξέταση κατάστασης, καθώς μια επιχείρηση πρέπει να έχει θετικές ροές από το κύριο αντικείμενο δραστηριότητάς της, δηλαδή να μπορεί να εισπράττει τα κέρδη και τις απαιτήσεις που δημιουργεί. Σε αντίθετη περίπτωση, η επιχείρηση βρίσκεται σε κίνδυνο αφού η εκπλήρωση του εμπορικού της σκοπού δεν επιφέρει ταμειακές εισροές οπότε δεν είναι σε θέση να πληρώσει τις αντίστοιχες υποχρεώσεις της.
- Τις ταμειακές ροές από **επενδυτικές δραστηριότητες** (cash flows from investing activities): Περιλαμβάνουν όλες τις ροές που σχετίζονται με τις επενδυτικές αποφάσεις μιας οικονομικής μονάδας, δηλαδή με την αγορά και πώληση των παγίων περιουσιακών της στοιχείων. Βασικό χαρακτηριστικό των ροών αυτών είναι η περίοδος που αναμένονται τα οφέλη από τις εν λόγω δραστηριότητες, αφού αφορούν επενδύσεις σε μετρητά που γίνονται τώρα, ενώ τα οφέλη των επενδύσεων αυτών θα καρπωθούν στο μακρινό μέλλον.

- Τις ταμειακές ροές από **χρηματοδοτικές δραστηριότητες** (cash flows from financing activities): Πρόκειται για τις ροές που έχουν διακινηθεί ως πηγές κεφαλαίου και χρηματοδότησης των ανωτέρω δραστηριοτήτων και περιλαμβάνουν κυρίως τις μεταβολές στο δανεισμό και στα ίδια κεφάλαια των επιχειρήσεων.

Cash Flow Statement στη ναυτιλία

Όπως γίνεται κατανοητό, η ρευστότητα μιας επιχείρησης εξαρτάται από τις ροές των λειτουργικών, επενδυτικών και χρηματοδοτικών της δραστηριοτήτων συνδυαστικά και πάντα σε συνάρτηση με τις εφαρμοζόμενες επιχειρηματικές πολιτικές.

Ειδικά όσον αφορά τη ναυτιλία, το μεγαλύτερο μέρος των λειτουργικών ροών, όπως διαμορφώνονται από την προσαρμογή των καθαρών κερδών προ φόρων στα μη ταμειακά έσοδα και έξοδα που περιλαμβάνουν, αφορά κυρίως τις πολιτικές είσπραξης όλων των απαιτήσεων και πληρωμής όλων των λογαριασμών πληρωτέων. Δεν συνυπολογίζονται οι αποσβέσεις των παγίων καθώς αποτελούν ένα λειτουργικό μη ταμειακό έξοδο ενώ περιλαμβάνουν πληρωμές σημαντικών εξόδων τύπου dry-docking.

Στις επενδυτικές δραστηριότητες, ενδιαφέρον εμφανίζουν οι επενδύσεις στα πλοία, με τις ταμειακές εκροές να απευθύνονται στις πραγματοποιούμενες αγορές αυτών. Η αξιολόγηση αυτού του τομέα αφορά τη στρατηγική που ακολουθεί μια επιχείρηση ως προς το στόλο που έχει και προφανώς διαθέτει μακροπρόθεσμη προοπτική. Εάν στη λογική αυτή συνυπολογιστούν και οι παγκόσμιες οικονομικές συνθήκες, οι ροές από επενδυτική δραστηριότητα κρίνουν την επενδυτική πολιτική που ακολουθείται λαμβανομένων των χρονικών συγκυριών της οικονομίας. Στα πλαίσια αυτά, οποιεσδήποτε θετικές ροές σημαίνουν ρευστοποίηση του πάγιου ενεργητικού και σμίκρυνση της εταιρίας, γεγονός καθόλου ευόιστο για τη μελλοντική της πορεία.

Οι ροές από χρηματοδοτική δραστηριότητα έρχονται ως επιστέγασμα των δύο ανωτέρω, αφού εάν υπάρχουν χαμηλές λειτουργικές ροές αλλά η επιχείρηση επιθυμεί να προβεί σε επενδύσεις, οδηγείται αυτομάτως σε δανεισμό ή σε ενίσχυση των ιδίων κεφαλαίων για να καλύψει τις ανάγκες αυτές.

ΣΩΤΗΡΙΑ Ι. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ

Λογιστής Φοροτεχνικός Α' τάξης στο SotEle Accounting Office

Εισηγητής Λογιστικής στο Ινστιτούτο Εκπαίδευσης Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (ΙΕΣΟΕΛ)